

Jungshoved Lokalforum
Jungshovedvej 46
4720 Præstø
ATT: Knud Jacobsen

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 65720
Ref. cvj
Den 5. september 2025

Dispensation til stormflodsmindesøjle inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Jungshoved Lokalforum søger sammen med Vordingborg kommunes borgerbudget 2025 om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til opstilling af en stormflodsmindesøjle inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 25a Stavreby By, Jungshoved, Stavreby Strandvej 36H, 4720 Præstø, Vordingborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Der er ansøgt om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at opsætte en mindesøjle for to lokale stormfloder, der fandt sted i henholdsvis 1872 og 2023 på Stavreby Bådehavn. Havnens bestyrelse har givet skriftlig brugstilladelse til opsætning.

Stavreby Bådehavn er beliggende på Jungshoved. Havnearealet er i sin helhed omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Mindesøjlen ønskes placeret på havnearealet foran bådehuset på et areal, hvor der bliver opbevaret både om vinteren (se figur 1 og 2).

Figur 1. Kortudsnit. Den røde prik markerer den ansøgte placering af mindesøjlen. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal (umatrikulerede arealer ud til kysten er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse). De orange streger markerer de vejledende matrikelskel.

Fig. 2. Kort fra ansøgningen. Den røde prik markerer den ansøgte placering af mindesøjlen. Den blå skravering markerer de områder, der er registeret som beskyttet natur, strandeng, omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3.

Af ansøgningen fremgår følgende:

”Vi ønsker at opsætte en mindesøjle for de to lokale stormfloder i 1872 og 2023. Begge hændelser havde voldsomme konsekvenser for befolkningen, bygninger og naturen på halvøen Jungshoved. Heldigvis krævede ingen af de to hændelser menneskeliv. I 2023 mistede 100 sommerhusejere i Kohaven, Roneklint deres hjem heraf var de 39 helårshuse. Hele halvøens kyster blev hårdt medtaget, og tre havne mistede dere broer og anlæg herunder Stavreby Bådehavn, hvor vi ønsker at opsætte mindesøjlen. Havnen er nu genopbygget af frivillige kræfter og besøges igen af mange lokale og turister. Placeringen er valgt, fordi søjlen vil falde godt ind i havnemiljøet og vil være under daglig opsyn.”

Det oplyses, at mindesøjlen vil være af egetræ, der graves 150 cm ned og vil have en højde på 3 meter over jorden med en bredde på 25 cm.

På søjlen vil de to hændelser blive markeret med tekst og tal af bronzebogstaver, som angiver vandstanden under stormfloderne i 1872 og 2023, samt en tavle der beskriver stormfloderne påvirkning på området (se figur 3).

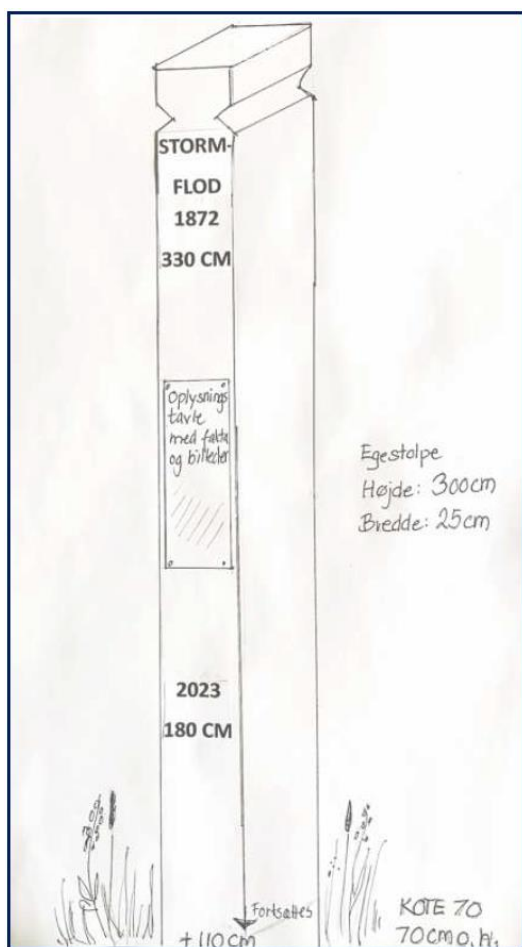

Fig. 3. skitse af mindesøjlen fra ansøgningsmaterialet.

I ansøgningen nævnes muligheden for at placere mindesøjlen på to andre placeringer, disse placeringer er ligeledes beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen.

Det ansøgte er beliggende op til natur- og vildtreservat Ulvshale-Nyord, hvorfor denne afgørelse sendes til Naturstyrelsen til orientering.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 147 og fuglebeskyttelsesområde nr. 84 og 89. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 22.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Der er ikke kortlagt habitatnatur eller levesteder for arter, hvor mindesøjlen skal opsættes.

Kommunen har været inde at lave en naturvurdering og i denne finder kommunen følgende:

"Vi vurderer ikke at dette vil påvirke Natura 2000 området væsentlig, hverken for de naturtyper eller arter, som området er udpeget på baggrund af. Der stilles dog et vilkår om, at det opgravede jord ikke må lægges på den beskyttede strandeng (blå skravering på kort), men bortskaffes uden for beskyttet natur.

Natura 2000 området består af habitatområde H147, "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund", samt fuglebeskyttelsesområderne F84, "Ulsund, Grønsund og Fanebjerg" og F89, "Præstø Fjord, Ulvshale, Nyord og Jungshoved Nor". I dette tilfælde er det dog kun F89, der er relevant.

Projektet vil indebære at grave et hul på 25x25cm og søjlen vil rage ca. 3,5 meter op. Vi vurderer ikke at dette vil påvirke Natura 2000 området væsentlig, hverken for de naturtyper eller arter, som området er udpeget på baggrund af.

Kystdirektoratet tilslutter sig kommunen vurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kommunen oplyser at de har foretaget en flagermusundersøgelse og er kommenet frem til følgende:

"I kommunens flagermusundersøgelse fra 2017 er der ca. 1,7 km nordøst for projektområdet registreret:

Damflagermus || Myotis dasycneme

Vandflagermus || Myotis daubentonii

Brunflagermus || Nyctalus noctula

Sydflagermus || Eptesicus serotinus

Skimmelflagermus || Vespertilio murinus

Dværgflagermus || Pipistrellus pygmaeus

Troldflagermus || Pipistrellus nathusii

Og ca. 1,5 km fra projektområdet registreret:

Damflagermus || Myotis dasycneme

Vandflagermus || Myotis daubentonii

Brunflagermus || Nyctalus noctula

Sydflagermus || Eptesicus serotinus

Skimmelflagermus || Vespertilio murinus

Dværgflagermus || Pipistrellus pygmaeus

Troldflagermus || Pipistrellus nathusii (

Brun langøre || Plecotus auritus

Bredøret flagermus || Barbastella barbastellus

Der er ud fra vores vurdering ikke risiko for at projektet, som beskrevet i ansøgningen, vil beskadige yngle-eller rasteområder for hverken flagermus eller andre bilag IV arter.”

Kystdirektoratet tilslutter sig denne vurderer og finder på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens bestemmelse om strandbeskyttelseslinjen er en restriktivt administreret forbudsbestemmelse, hvis hovedformål er at sikre en generel friholdelse af kystområderne imod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til kystlandskabet og den omgivende natur.

Mindesøjlen er med en højde på 3 meter højere end de skilte og informationstavler, der efter praksis normalt gives dispensation til inden for strandbeskyttelseslinjen, derfor finder ovenstående lempelse ikke anvendelse. Henset til mindesøjlenes formidlingsmæssige formål og placering på et havneareal, hvor der i forvejen er aktivitet og bebyggelse, er det dog Kystdirektoratets vurdering, at der er tale om et særligt tilfælde. Kystdirektoratet finder endvidere at der ikke er væsentlig landskabsmæssige hensyn, der taler imod en dispensation, da mindesøjlen ønskes placeret bag eksisterende bebyggelse og anlæg på et havneareal hvor disse er højere end mindesøjlen.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til en mindesøjle som beskrevet i ansøgningen.

Med venlig hilsen

Christina Actonia Hattesen-Hangård
Kystdirektoratet
+45 20 93 17 86
cvj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Vordingborg Kommune, tekpost@vordingborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg, vordingborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg, vordingborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Ejer af havnen

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 147		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregeskov (9170)	Stilkeke-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stor kærguldsmed (1042)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	Bredøret flagermus (1308)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 84		
Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Troldand (T)	Lille skallesluger (T)
	Toppet skallesluger (T)	Stor skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Blishøne (T)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 89		
Fugle:	Skarv (TY)	Knopsvane (T)
	Pibesvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Blisgås (T)
	Bramgås (T)	Spidsand (T)
	Skeand (T)	Pibeand (T)
	Troldand (T)	Hvinand (T)
	Lille skallesluger (T)	Toppet skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Stor skallesluger (T)
	Rørhøg (Y)	Vandrefalk (T)
	Plettet rørvagtel (Y)	Blisshøne (T)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rovterne (Y)
	Hedelærke (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: sangsvane (T), toppet skallesluger (T) og stor skallesluger (T) i fuglebeskyttelsesområde F84 samt pibesvane (T), toppet skallesluger (T), skarv (T) og vandrefalk (T) i fuglebeskyttelsesområde F89. De nævnte fugle omtales derfor ikke yderligere, med undtagelse af sangsvane (T) og stor skallesluger (T) som fortsat er på udpegningsgrundlaget for F89.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))